

INFORMATION ON EQUALITY AND SOCIAL JUSTICE IN ISRAEL
מידע על שוויון וצדק חברתי בישראל
מרכז "אדוה" - מלומות חול המסווה והעדלה הלסמלעלעלע ישראל

דרושה תקרת תשלום משפחתית לחולים כרוניים

מאת מרכז אדוה ועמותת רופאים לזכויות אדם

אפריל 2004

עמותת **רופאים לזכויות אדם ומרכז אדוה** מפעילות מזה שנה וחצי קו פתוח לזכויות החולים במערכת הבריאות הציבורית. במסגרת הפרויקט מופעל קו פניות טלפוני בנושאי בריאות וטיפול רפואי. בין השאר עוסק הפרויקט במתן מידע בנוגע לסל הבריאות, בסיוע מול קופות החולים ומוסדות רפואיים נוספים, בניסיון לתת מענה לבעיות הקשורות ביישום חוק ביטוח בריאות ממלכתי, בהשפעת תשלומי ההשתתפות על הנגישות לטיפול רפואי, ועוד. הפרויקט מעניק שירות ללא תשלום.

ביוני 2003, הוציאו **מרכז אדוה ועמותת רופאים לזכויות אדם** נייר עמדה בנושא מעמדם של החולים הכרוניים במערכת הבריאות הציבורית. במסגרת הפניות הרבות שהתקבלו במוקד, הנוגעות למעמדם של החולים הכרוניים נמצא כי קיימת חוסר שקיפות באשר לזכויותיהם וסרבול בטיפול בפניותיהם.

מעקב אחר הפניות שהתקבלו במוקד לימדו על בעיה חמורה נוספת הנוגעת לאוכלוסיית החולים הכרוניים: חולה כרוני משלם סכום מרבי עבור תרופות לחודש, להלן 'תקרת התשלום', הנע בין סכום של 220 ש"ח לסכום של 241 ש"ח בחודש, בחישוב רבעוני, בהתאם לקופת החולים בה מבוטח החולה. **תקרת תשלום זו הנה יחידנית**, דהיינו במשפחה בה שני חולים כרוניים או יותר, קיימת תקרה נפרדת עבור כל חולה. היעדרותה של **תקרה משפחתית** פוגעת במשפחות רבות ובעיקר במשפחות ילדים וקשישים, הנוטים לסבול יותר ממחלות כרוניות. אי קיומה של תקרה משפחתית, מכבידה באופן משמעותי על כלכלתה של המשפחה ודוחקת פעמים רבות לבחירה בין מוצרים בסיסיים כגון מזון, צריכת חשמל ותשלומים על תרופות.

רופאים לזכויות אדם ומרכז אדוה פנו לד"ר בועז לב, משנה למנכ"ל משרד הבריאות על מנת לבקש את תגובתו. במכתב טענו כי משפחה הנה יחידה כלכלית אחת והכנסותיה מחולקות בין חבריה. החלת תקרה יחידנית, מהווה פגיעה בכוונתו המקורית של חוק ביטוח בריאות ממלכתי, להנחלת "צדק שיוויון ועזרה הדדית" בין המבוטחים, וזאת כי ריבוי חולים כרוניים במשפחה אחת עשוי למנוע מחולים לקבל טיפול נאות, מפאת חוסר אמצעים.

בנוסף, תקרת תשלום משפחתית אינה מושג חדשני, היות והיא מיושמת על שירותים אחרים במערכת הבריאות דוגמת תקרת התשלום הרבעונית למשפחה על ביקורי רופא.

בפברואר 2004, נענו ע"י ד"ר לב, אשר טען כי הוא אינו מאמץ את פרשנותנו לעניין זה. לאחר שהתקבלה תשובה ממשרד הבריאות, הוחלט כי המשך המאמץ להביא להכרה בצורך של **תקרה משפחתית** יעשה בתיאום עם ההסתדרות הרפואית בישראל (הר"י), תוך שקילת שימוש בערכאות המשפטיות ובאמצעות גיוס תמיכה בקרב חברי כנסת.

היעדרותה של תקרת תשלום משפחתית לחולים כרוניים פוגעת לא רק ביכולתם של החולים לממש את זכותם לטיפול רפואי, אלא ביחידה המשפחתית כולה.

לפרטים נוספים: אבני שלומית, רכזת פרויקט זכויות בריאות 066-844496.

קו פתוח לזכויות החולים במערכת הבריאות הציבורית 03-5373703